

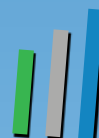

Министерство на икономиката и енергетиката

Оперативна програма

**„РАЗВИТИЕ НА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА
НА БЪЛГАРСКАТА ИКОНОМИКА 2007-2013 г.“**

**Дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ -
Управляващ орган на Оперативна програма „Развитие на
конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013 г.“**

Министерство на икономиката и енергетиката

**Дирекция "Европейски фондове за конкурентоспособност" -
Управляващ орган на Оперативна програма „Развитие на
конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013 г.“**

Съдържание

Какво представлява Оперативната програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика”	4
Кои са основните органи на Оперативната програма	4
Какво финансира Оперативната програма	5
Къде е вашето място в Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013”:	10
Какво още трябва да знаете, за да участвате успешно в усвояването на средствата по Оперативната програма	11

КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА НА БЪЛГАРСКАТА ИКОНОМИКА“?

Оперативната програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013 г.“ е една от седемте оперативни програми, които ще бъдат финансирани от Структурните фондове на Европейския съюз след присъединяването на Република България към ЕС. Програмата ще действа на територията на цялата страна без секторни и регионални ограничения за периода от 2007 до 2013 г., и ще бъде финансирана от Европейския фонд за регионално развитие и от националния бюджет. Общият размер на публичните финансови средства по програмата ще бъде около 1.2 млрд. евро.

Оперативната програма съдържа стратегическите приоритети и насоки за развитието на българската икономика след присъединяването ѝ към Европейския съюз. Тя е насочена към основните проблеми и бариери в икономическото развитие на страната и предвижда мерки и дейности, които да спомогнат за тяхното преодоляване и успешното справяне с предизвикателствата на Общия пазар, както и развитие на силните страни на икономиката ни, чрез които България да се превърне в равноправен член на Европейския съюз.

Общата цел на ОП „Конкурентоспособност“ е развитие на динамична икономика, конкурентоспособна на европейския и световен пазар. За изпълнението на тази цел ще бъдат стимулирани икономиката на знанието и иновациите, развитието на конкурентоспособни предприятия, увеличаването на инвестициите и експорта и създаването на благоприятна бизнес среда.

КОИ СА ОСНОВНИТЕ ОРГАНИ НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА?

Оперативната програма се разработва на принципа на социално-икономическото партньорство под координацията на **Министерството на икономиката и енергетиката (МИЕ)**. Управляващ орган на Програмата ще бъде **дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“** в МИЕ. Управляващият орган на Оперативната програма е институцията, отговорна за цялостното програмиране, управление, наблюдение, контрол и оценка на дейностите и приоритетите по програмата.

Реалните функции по техническото изпълнение, мониторинг и отчитане на Оперативната програма се извършва от Междинното звено. Междинно звено на ОП „Конкурентоспособност“ е **Изпълнителната агенция на насърчаване на малките и средни предприятия (ИАНМСП)**.

Правилното изпълнение на приоритетите по Оперативната програма, определянето на критерии за кандидатстване и избор на проекти по ОП „Конкурентоспособност“ се осъществява от **Комитет за наблюдение**, сформиран на база широко представителство, включващ участници от държавната и регионалната администрация, социално-икономическите партньори и наблюдатели от заинтересовани организации и институции.

КАКВО ФИНАНСИРА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА?

Програмата е структурирана в четири тематични приоритетни области на въздействие. В рамките на всяка една от тях са предвидени система от свързани конкретни дейности, чрез които посочените приоритети ще се реализират.

Приоритетните области на ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013“, и основните включени в тях дейности, са:

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 1:

“РАЗВИТИЕ НА ИКОНОМИКА, БАЗИРАНА НА ЗНАНИЕТО И ИНОВАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ”

Дейности:

• Подкрепа за стартиращи технологични фирми

Дейността е насочена към подкрепа на проекти за стартиращи предприятия с висок иновативен потенциал, които се намират в началната си фаза на развитие чрез:

- Разработка, производство и въвеждане на нови технологии и/или продукти от стартиращите фирми;
- Позициониране на фирмите на пазара - консултантски услуги, напътстване, първоначални инвестиции и маркетинг на произвежданата продукция.

• Повишаване на иновативния потенциал на предприятията

В рамките на тази дейност ще се насърчава научната и развойна дейност в МСП, както и сътрудничеството между МСП, технически университети и научни звена за разработване на иновативни продукти и процеси, и тяхното внедряване в производството:

- подкрепа за реализирането на конкретната НИРД - индустриални проучвания и пред-пазарно разработване на нови продукти и процеси, и въвеждане на нови технологии за производство и управление (“до-пазарна фаза”)
- подкрепа за въвеждане на продуктова или процесова иновация в производствения процес или в управлението на предприятието на база НИРД резултати - маркетинг на иновациите, предоставяне на необходимото оборудване за въвеждането в експлоатация на иновативните разработки, и др. (“комерсиализация” на иновативните разработки – пазарна фаза)
- Подкрепа за защита на интелектуалната собственост на полето на общия европейски пазар - международна регистрация на патенти, регистрация на търговска марка на Общността, дизайн на Общността, регистрация на търговски марки по Мадридската спогодба и Протокола към нея и др;

• **Подобряване на про-иновационната инфраструктура в подкрепа на бизнеса**

Целта на тази дейност е да се подобри разпространението на иновациите, предоставянето на информация, трансфера на технологии и други иновативни маркетингови познания, директно към икономическите субекти, както и да се възстановят ефективните връзки между научните организации и бизнеса.

- Създаване на система от иновационни посредници - високо-технологични инкубатори, центрове за технологичен трансфер, технологични паркове и др., които да предоставят специфична комплексна подкрепа за иновативни предприятия за изпълнението на собствени проекти за разработване и въвеждане в производство на иновативни продукти, за придобиване на най-подходящите технологии и оборудване.
- Създаване или доразвиване на изследователската база на организации за научноизследователска и развойна дейност също ще бъдат сред целите за въздействие по тази дейност.
- Изграждане на високо скоростна широколентова връзка и създаване на единна иновационна база данни за обмяна на опит и добри практики между отделните институции на про-иновативната инфраструктура

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 2:

“ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА ПРЕДПРИЯТИЯТА И РАЗВИТИЕ НА БЛАГОПРИЯТНА БИЗНЕС СРЕДАТА”

Дейности:

• **Подкрепа за инвестиционни проекти на МСП за технологично развитие и модернизация.**

Дейността ще бъде насочена към най-обширна група МСП, които ще получат финансова подкрепа за подобряване на конкурентните си предимства в няколко основни области:

- Технологична модернизация в предприятията - модернизация на технологичното оборудване, свързано с разширяване дейността на предприятието и повишаване на конкурентоспособността му.
- Въвеждане на нови технологии и продукти в предприятията -продуктова или процесова иновация, и произтичаща от това модернизация и обновление на технологично оборудване, комерсиализация на иновативни проекти за технологии и продукти на пазара на регионално и национално ниво и на ниво компания, във връзка с разширяването на дейностите на предприятията и /или подобряване на конкурентните им предимства.
- Покриване на международно признати стандарти за МСП- въвеждане на системи за управление (включително такива, основани на Информационни Технологии), въвеждане на

системи за управление на околната среда, за безопасност на работното място, постигане на съответствия с цел сертифициране, въвеждане на добри производствени практики и др.

- Въвеждане на системи за управление на качеството в предприятията (QMS)– оценка, развитие, въвеждане и сертифициране в съответствие с международните системи за управление на качеството;
- Общи консултантски услуги за предприятия – за подобряване на управленския процес и развитието на дейността на фирмата - услуги, свързани с участието на предприятията на Единния пазар, повишаване на конкурентоспособността им и др.

• **Подкрепа за въвеждане на енергоспестяващи технологии и използването на възобновяеми енергийни източници**

- проекти на предприятията за повишаване на енергийната ефективност на производството и производствените помещения – енергийна оценка и енергиен одит, разходи за предпроектни проучвания, енергоспестяваща технология и оборудване, подобряване на енергийното управление.
- използване на възобновяеми енергийни източници за собствени нужди.

• **Създаване на консултантска мрежа от организации за подкрепа на бизнеса.**

Целта на дейността е изграждане на мрежа от организации в подкрепа на бизнеса, които ще предоставят при благоприятни условия качествена консултантска помощ и информационни услуги на предприятията за стартиране и развитие на дейността им.

- Създаване на мрежа от организации, предоставящи консултантски и информационни услуги за предприятията - акредитиране и свързване в мрежа; разработване на общи стандарти за вида и качеството на предоставяните услуги; предоставяне на инвестиционна подкрепа за развитие на дейността им и покриване на оперативните им разходи по предоставянето на услуги към МСП;
- Създаване на регионални бизнес инкубатори към мрежата от организации в подкрепа на бизнеса - проекти концентрирани върху приспособяването на помещения с цел подобряване на предоставянето на услуги или за въвеждане на нови услуги в инкубаторите, доставка на оборудване; подобро функциониране на инкубаторите (обмен на информация, продукти и /или услуги, общи услуги предоставяни от различни инкубатори и т.н.).

• **Подкрепа за бизнес-коопериране**

Предвидена е подкрепа под формата на директни субсидии за проекти целящи подпомагане на икономическия растеж и конкурентоспособност чрез развитие на бизнес коопериране.

- Проекти за производствено коопериране и другите форми на бизнес-сътрудничество

между фирмите, намирането на компании, подходящи за коопериране, оценка на жизнеспособността и предимствата на кълстери, както и подкрепа за създаване и/или развитие на кълстери;

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 3:

“ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ПРЕДПРИЯТИЯТА”

По този приоритет е предвидено създаването на специализирани фондове за финансиране на МСП при достъпни и благоприятни условия. Дейността на тези фондове съществено ще улесни достъпа на МСП до капитал за развитие. Особено полезни те ще са за тези групи предприятия, които имат затруднен достъп до традиционното банково финансиране, като например:

- Микро предприятия;
- Стартиращите фирми;
- Иновативните предприятия в начална фаза на развитие;
- Предприятията с недостатъчна бизнес и/или кредитна история;
- Предприятията, които нямат подходящо като размер и качество обезпечение

Специализираните фондове за МСП ще предоставят най-подходящите за конкретните проекти на фирмите кредити, гаранции и дялов капитал при облекчени условия.

Дейности:

• Подкрепа за гаранционни фондове

- Създаване и/или разширяване дейността на съществуващи гаранционни фондове - капитализиране и покриване на разходите за управление на гаранционните фондове (схеми) за МСП

• Подкрепа за фондове за дялов (рисков) капитал

- Създаване и/или разширяване дейността на съществуващи фондове за дялов капитал - капитализиране и покриване на разходите за управление на фондове за дялов капитал, инвестиращи в МСП

• Подкрепа за фондове за микро-кредитиране

- Създаване и/или разширяване дейността на съществуващи схеми за микро-кредитиране - национални, регионални или местни - капитализиране и покриване на разходите за управление на фондове (схеми) за микро кредитиране

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 4:

“УКРЕПВАНЕ НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ ПАЗАРНИ ПОЗИЦИИ НА БЪЛГАРСКАТА ИКОНОМИКА”

Дейности:

• Подкрепа за привличане на инвестиции

Дейността е насочена към подобряване на условията за инвестиране, чрез популяризиране на страната като инвестиционна дестинация:

- инвестиционен маркетинг, организиране на специализирани рекламно-информационни кампании; предоставяне на стандартен пакет от услуги на потенциалните инвеститори.
- създаване на мащабна информационна система с актуална информация на местно и национално ниво за възможностите за инвестиции в България

• Подкрепа за популяризиране и увеличаване на износа

Целта на тази дейност е интегриране на българската икономика към Общия пазар и към световните пазари:

- увеличаване на ефективността на износа - маркетингови дейности, информационни и промоционални кампании,
- унифицирана информационна система, включваща бази от данни, със свободен достъп и възможности за търсене на партньори и обмяна на информация.
- разширяването на експортните дейности на предприятията - подпомагане на участието на предприятията в международни пазари и изложби; организиране и провеждане на международни бизнес форуми, рекламни кампании, защита на български търговски имена на международните пазари, когато не са свързани с продукт на конкретна компания.

• Подкрепа за развитието на националната инфраструктура по качеството

- Оборудване и дооборудване на лаборатории, необходими за прилагане на законодателството, и последваща акредитация.
- Подобряване качеството на достъпа до стандартизационни продукти, осигуряване на проследимост на националните еталони и международно признаване на резултатите от калибриране и изпитване
- Дейности за укрепване на органите от националната инфраструктура по качеството (вкл. инвестиции за изграждане на метрологичен комплекс, провеждане на информационни кампании и пр.)

КЪДЕ Е ВАШЕТО МЯСТО В ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА НА БЪЛГАРСКАТА ИКОНОМИКА 2007-2013“:

МСП

• Вие сте основен получател на помощта по Оперативната програма, по която може да получите средства за:

- модернизирание на технологичното оборудване и създаване и внедряване на нови продукти;
- намаляване на енергоемкостта на производството и разнообразяване на използваните енергийни източници;
- стартиране на собствен бизнес, базиран на иновативен продукт или услуга, разработени от Вас;
- съвместни проекти на Вашето предприятие и научни организации за научно-приложни разработки за производствения процес;
- получаване на професионални консултантски и информационни услуги за бизнеса;
- разширяване на достъпа до външни пазари, като получите съвременна и актуална информация за реализацията на Вашите стоки или услуги, за потенциални чуждестранни партньори, и участвите в международни панаири и изложби;
- финансови ресурси за стартиране и развитие на бизнеса - чрез предоставяне на кредити, гаранции и дялов капитал от специализирани фондове, при достъпни и благоприятни условия;
- повишаване на ефективността на бизнеса и достъпа до нови пазари чрез различни форми на бизнес-коопериране.

Неправителствени организации

• Вие сте партньор на МСП при подготовката и реализацията на проекти, където предприятията са пряк получател на помощта;

• Може да предоставяте професионални консултантски и информационни услуги за бизнеса – директно чрез мрежата за бизнес услуги или чрез консултации по грантовите схеми;

Банкови институции

• Предварителна „икономическа оценка“ на бизнес-плановете на фирмите-кандидати за подкрепа по ОП;

- Осигуряване на гъвкави кредитни инструменти за подпомагане на МСП-бенефициенти за обезпечаване на изпълнението на проектите и осигуряване на необходимото съфинансиране;
- Осигуряване на "Мостово финансиране" на грантовете за МСП;
- Пряко участие в реализацията на Приоритет 3;

КАКВО ОЩЕ ТРЯБВА ДА ЗНАЕТЕ, ЗА ДА УЧАСТВАТЕ УСПЕШНО В УСВОЯВАНЕТО НА СРЕДСТВАТА ПО ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА?

- Трябва да планирате развитието на своята фирма/организация за по-голям времеви период;
- Трябва да бъдете активни при търсенето и получаването на информация относно възможностите, предоставяни от структурните фондове на ЕС;
- Трябва да познавате добре обхвата на програмите и правилно да се ориентирате за най-подходящи инструменти за конкретните Ви нужди;
- Трябва да познавате добре правилата и процедурите на кандидатстване по програмите и допустимост на дейностите и разходите по тях;
- Трябва да генерирате качествени проектни идеи и предложения на база стратегиите за развитие на предприятието;
- При изпълнението на проектите задължително се прилагат правилата за държавни помощи – т.е. размера на помощта е ограничен в определени рамки;
- Бенефициентите трябва задължително да осигурят частно съфинансиране при изпълнение на проектите;
- Усвояването на средства става чрез възстановяване на вече извършени разходи по проекта т.е. Вие трябва да осигурите предварително финансирането на фирмените проекти;
- При изпълнението на оперативната програма се прилагат национални и европейски тръжни процедури;
- Документите за кандидатстване се попълват на български език;

ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ:

**МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА,
Дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“
тел. 02/ 940 75 01; факс: 02/ 981 17 19**

ел.поща: orcomp@iaphare.org

Интернет адрес:

www.iaphare.org

www.mee.government.bg

**ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ
НА МАЛКИТЕ И СРЕДНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ**

тел. 980 50 69, факс: 980 58 69,

Интернет адрес:

www.sme.government.bg

Министерство на икономиката и енергетиката

**Дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ -
Управляващ орган на Оперативна програма „Развитие на
конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013 г.“**